

60. අපණ්ණක සූත්‍රය

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොසොල් දනව්වල මහත්වූ හික්ෂු සංඝයා සමග සැරිසරා වඩිනාසේක් කොසොල් දනව් වැස්සන්ගේ ශාලානම් බමුණුගම යම් තැනෙක්හිද එතැනට වැඩිසේක. ශාලානම් ගම්වැසි බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතිහු අතර ඒ හවන් ගෞතමයන් ගැන මෙබඳු යහපත්වූ කීර්ති ශබ්දයක් උස්ව නැංගේ වෙයි. “ශාක්‍යපුත්‍රවූ ශාක්‍ය වංශයෙන් පැවිදිවූ ශ්‍රමණ හවන් ගෞතම තෙම වනාහි කොසොල් දනව්වල මහත්වූ හික්ෂු සංඝයා සමග සැරිසරණයේක් ශාලානම් ගමට පැමිණියේ වෙයි.”

"ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අර්හත්හ, සමාසක් සම්බුද්ධහ අෂ්ටවිද්‍යා පසලොස් වරණ ධර්මයන්ගෙන් යුක්තයහ, යහපත් ගති ඇත්තාහ, සියලු ලෝකයන් දන්නාහ. ශ්‍රේෂ්ඨයහ. හික්මවියයුතු පුරුෂයන් හික්මවීමෙහි ඊයැදුරෙකු වැනියහ. දෙවි මිනිසුන්ට ශාස්තෘහ, චතුරාර්ය සත්‍ය ධර්මයන් අවබෝධ කලහ. භාග්‍යවත්හ. ඒ තථාගතයන්වහන්සේ දෙවියන් සහිතවූ මාරයන් සහිතවූ, බ්‍රාහ්මයන් සහිතවූ, මහණ බමුණන් සහිතවූ දෙවි මිනිසුන් සහිතවූ, සත්ව වර්ගයාට තමන් උසස් ඤාණයෙන් දැන අවබෝධකලාවූ ධර්මය පැහැදිලිකොට ප්‍රකාශ කරන්නාහ. ඒ තථාගතයන් වහන්සේ මූල යහපත්වූ, මැද යහපත්වූ අර්ථ සහිතවූ, ව්‍යංජන සහිතවූ, සියලු ලෙසින් සම්පූර්ණවූ, පිරිසිදුවූ ශාසන මාර්ග බ්‍රහ්මවර්ජ්‍යාව ගෙන හැර දක්වති. එබඳුවූ රහතුන්ගේ දැකුම යහපත්ය."

2. ඉක්බිති ශාලානම් ගම්වැසි බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතිහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද, එතැනට පැමිණියාහුය. පැමිණ, සමහරු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැඳ එක පැත්තක හුන්නාහුය. සමහරු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටුවහ. සතුටුවිය යුතුවූ සිහි කටයුතුවූ කථාව කොට නිමවා එක පැත්තක උන්න. සමහරු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද ඒ දෙසට ඇදිලි බැඳ (අත් එකට තබා වැඳ) එක පැත්තක උන්න. සමහරු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සම්පයෙහි නාම ගෞත්‍රය අස්වා එක පැත්තක උන්න. සමහරු නිශ්ශබ්දවූවැහි එක පැත්තක උන්න. එක පැත්තක උන්නාවූම ශාලානම් ගම්වැසිවූ බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතියන්ට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාලේය. "ගෘහපතියෙනි, යම් ශාස්තෘවරයෙක් කෙරෙහි නුඹලා විසින් කරුණු සහිතවූ ශ්‍රද්ධාවක් ලබන ලද්දේද, නොපට එබඳුවූ මනාපවූ පිලිගතහැක්කාවූ කිසියම් ශාස්තෘවරයෙක් ඇත්තේද?"

"ස්වාමීනි, යමෙකු කෙරෙහි අප විසින් කරුණු සහිතවූ ශ්‍රද්ධාවක් ලබන ලද්දේද, අපට එබඳුවූ මනාපවූ පිලිගතහැක්කාවූ කිසියම් ශාස්තෘවරයෙක් තැන්නේය."

"ගෘහපතියෙති, කිසිමි ගාස්තාවරයෙක් කෙරෙහි නුඹලා විසින් කරුණු සහිතවු ශ්‍රද්ධාවක් නොලැබා ඇත්තෙන් , නොපට ඵබ්බු මනාපවු පිලිගතහැක්කාවු කිසියම් ගාස්තාවරයෙක් හැත්තෙන් අපන්නක¹ පුත්තන්තය පිරිම අපන්නක ධර්මයේ හැසිරීම බොහෝ කාලයකටම නුඹලාගේ හිත සුව පිනිස පවතිනු ඇතැ" ය වදාලහ

හවයේ පැවැත්ම

A “ගෘහපතියෙති, මෙසේ කියන්නාවු, මෙසේ දෘෂ්ටි ඇත්තාවු සමහර මහණ බමුණෝ ඇත්තාහ. “දුන් දෙයෙහි විපාක නැත. කරනලද පුජාවෙහි විපාක නැත. මෙහෙයීමෙන් කරන ලද සන්කාරයෙහි විපාක නැත. කුසල කර්මයන්ගේ ඵලයක් නැත. විපාකයක් නැත. මෙලොවක් නැත. පරලොවක් නැත. මවට උපකාර අපකාර කිරීමේ විපාක නැත. පියාට උපකාර අපකාර කිරීමේ විපාක නැත. ඔපපාතික සන්වයෝ නැත. ලෝකයෙහි යම් කෙනෙක් මෙලොවද පරලොවද නෙමේ විශිෂ්ට ඥාණයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ප්‍රකාශ කෙරෙද්ද, ඵබ්බු යහපත් මාර්ගයෙහි ගමන් කරන්නාවු මනා කොට පිලිපදින්නාවු මහණ බමුණෝ නැතැ”² යි ඔව්හු කියති

B ගෘහපතියෙති, තවත් සමහර මහණ බමුණෝ ඒ මහණ බමුණන්ගේ ඵම මතයට කෙලින්ම විරුද්ධවු වාද ඇත්තේ වෙත්. ඔව්හු මෙසේ කියත්. “දුන් දෙයෙහි විපාක ඇත. කරන ලද පුජාවෙහි විපාක ඇත. මෙහෙයවීමෙන් කරණලද සන්කාරයෙහි විපාක ඇත. කුසලා කුසල කර්මයන්ගේ ඵලයක් විපාකයක් ඇත. මෙලොවක් ඇත. පරලොවක් ඇත. මවට උපකාර අපකාර කිරීමේ විපාක ඇත. පියාට උපකාර අපකාර කිරීමේ විපාක ඇත. ඔපපාතික සන්වයෝ ඇත. යම් කෙනෙක් මෙලොවද පරලොවද නෙමේ විශිෂ්ට ඥාණයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ප්‍රකාශ කෙරෙත්ද, ඵබ්බු යහපත් මග ගමන් කරන්නාවු ඵමගට මනාව පිලිපන්නාවු මහණ බමුණෝ ලෝකයෙහි ඇත්තාහ:”යි ගෘහපතියෙති, ඒ කුමකැයි හගිවිද? මේ මහණ බමුණෝ ඔවුනොවුන්ට කෙලින්ම විරුද්ධවාද ඇත්තෝ නොවෙත්ද?”

¹ The Pali title of this sutta **APANNAKA** is an adjective that has no exact equivalent in Sinhala or English. It is used in two different contexts. In the context of gambling, it describes a die that has not been loaded to favor one side or the other. In the context of an argument, it describes a position that is true regardless of which side of the argument is right. In other words, if there is an argument as to whether A or not-A is true, if C is true regardless of whether A is true or not, C is an **apannaka** position.

Although this sutta is primarily concerned with the second context, the Buddha implicitly makes the connection between this context and the first in stating that a person who rightly grasps the apannaka position has made a lucky throw, whereas a person who has wrongly grasped it has made an unlucky throw. Thus, to preserve this double context, In the English translation on [Access to Insight](#) Ven Thanissaro has translated apannaka as "**safe-bet**." "Cover-your-bets" might have been a more accurate translation, but it would have been unwieldy. – Ven Thanissaro

² අපිත කේසකම්බිලගේ දෘෂ්ටිය

"එසේය, ස්වාමීනි."

4. A1 "ගෘහපතියෙනි, එහි යම් ඒ මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහුදෙත්ද (එනම්) 'දුන් දෙයෙහි විපාක නැත. කුසලාකුසල කර්මයන්ගේ ඵලයක් විපාකයක් නැත. මෙලොවක් නැත. පරලොවක් නැත. මවට සංග්‍රහ කිරීමේ විපාක නැත. පියාට සංග්‍රහ කිරීමේ විපාක නැත. ඔපපාතික සත්වයෝ නැත. මෙලොවද පරලොවද විශිෂ්ට ඥාණයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ප්‍රකාශ කරන්නාවූ, එබඳු වූ යහපත් මග ගමන් කරන්නාවූ මනා කොට පිළිපන්නාවූ මහණ බමුණෝ ලොව නැත්තාහයි" කියන්නද, ඔවුන් මනා කාය කර්මය , මනා වචි කර්මය , මනා මනෝ කර්මය , යන මේ කුසල ධර්ම තුන දුරුකොට කයින් නොමනා හැසිරීමය, වචනයෙන් නොමනා හැසිරීමය, සිහින් නොමනා හැසිරීමය, යන මේ අකුසල ධර්ම තුන කරමින් එහි සමාදන්ව පවතින්නාහුය,

A2 ඊට හේතු කවරේද? ඒ මහණ බමුණෝ අකුසල ධර්මයන්ගේ දෝෂය, ලාමක බව, කෙලෙසීම, කුසල ධර්මයන්ගේද නෛෂ්ක්‍රමයයෙහි(අත්හැර දැමීමේ), ආනිශංසය පිරිසිදු පක්ෂය නොම දකිත්. පරලොව ඇත්තාවූම පරලොවක් නැතැයි යන්න ඔහුගේ දෘෂ්ටිය වෙයි. එයම මොහුගේ මිථ්‍යා දෘෂ්ටිය වේ. පරලොව (ගැණ) ඇත්තාවූම පරලොවක් නැතැයි කල්පනා කරයි. එය ඔහුගේ මිථ්‍යා සංකල්පනාව වේ. ඇත්තාවූම පරලොව (ගැන) පරලොවක් නැතැයි කියයි. යම් ඒ පරලොව දන්නාවූ රහත්වූවන් වෙත්ද ඔවුන්ට මෙතෙම විරුද්ධ වෙයි. ඇත්තාවූම පරලොව (ගැන) පරලොවක් නැතැයි අනුන්ට හඟවයි. ඒ ඔහුගේ අසත්‍ය ධර්මය හැඟවීමවේ. ඒ අසත්‍යවූ ධර්මය හැඟවීමෙන්ද හේ තමන් උසස් කෙරෙයි. අනුන් පහත් කෙරෙයි. මෙසේ පලමු කොටම ඔහුගේ සිල්වත් බව දුරුවූයේ වෙයි. දුග්ගිල භාවයට එලඹ සිටියේ වෙයි. මේ මිථ්‍යා දෘෂ්ටියද මිථ්‍යා කල්පනාවද, මිථ්‍යා වචනයද, ආර්යයන්ට විරුද්ධවීමද, අසත්‍යවූ ධර්මය හැඟවීමද, තමා උසස් කිරීමද, අනුන් පහත් කිරීමදැයි මෙසේ ඔහුට මේ නොයෙක් ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ මිථ්‍යා දෘෂ්ටි හේතුවෙන් හටගනිත්.

5. A3 "ගෘහපතියෙනි, නුවණැති පුරුෂ තෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. ඉදින් වනාහි පරලොවෙක් තැත්තම් මෙසේ මේ පින්වත් පුරුෂ පුද්ගලතෙම ශරීරයාගේ හේදයෙන් තමහට අහසුවක් නොකරගන්නේය. ඉදින් වනාහි පරලොවෙක් ඇත්නම් මෙසේ මේ පින්වත් පුරුෂ පුද්ගලතෙම ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මත්තෙහි සැප නැත්තාවූ දුක් වන්නාවූ විනාසයට පත් වන්නාවූ නරකයෙහි උපදින්නේය. ඒකාන්තයෙන් පරලොවෙක් නොතිබේවා එකකුදු වුවත් මේ පින්වත් පුරුෂ පුද්ගලතෙම, මේ ආත්මයෙහිම නුවණැත්තන්ගේ අපවාදයට ගැරහීමට ලක්වූයේ වෙයි. දුග්ගිලවූ පුරුෂ පුද්ගලතෙම නාස්තිකවාද ඇති මිථ්‍යා දෘෂ්ටිකයෙක් වෙයි, ඉදින් වනාහි පරලොවක් ඇත්තේ නම් මේ ආත්මයෙහිම නුවණැත්තන් ගේ ගැරහීමට ලක්වේය, යන සත්‍යයයක් වෙද්ද ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මත්තෙහි සැප නැත්තාවූ දුක් වන්නාවූ විනාසයට පත්වන්නාවූ නරකයෙහි උපදින්නේය, යන සත්‍යයයකුත් වෙද්ද, මෙසේ මේ පින්වත් පුරුෂ පුද්ගලයාගේ දෙලොව පරාජය ගන්නේ වේ. මෙසේ මොහු මේ අපන්නක ධර්මය තෙම මනාව අවබෝධ කර නොගනීද මනාව සුහුනු නොකරන ලද්දේ වේද දෙලොවම නපුරට පත් වේ.

6. B1 'ගෘහපතියෙහි, එහි යම් ඒ මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙතද, (එනම්) දුන් දෙයෙහි විපාක ඇත. කරනලද පුජාවෙහි විපාක ඇත. මෙහෙයීමෙන් කළ සන්කාරයෙහි විපාක ඇත. මනාව කළ නොමනාව කළ කර්මයන්ගේ ඵලයක් විපාකයක් ඇත. මෙලොවක් ඇත. පරලොවක් ඇත. මවට උපකාර කිරීමේ විපාක ඇත. පියාට උපකාර කිරීමේ විපාක ඇත. ඔපපාතික සත්වයෝ ඇත්තාහ. මෙලොවද පරලොවද තෙමේ විශිෂ්ට ඥාණයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකොට ප්‍රකාශ කෙරෙතද, එබඳුවූ යහපත් මග ගමන් කරන්නාවූ මනාව පිළිපත්තාවූ මහණ බමුණෝ ලෝකයෙහි ඇත්තාහ, ඔවුන් පිළිබඳව මෙය කැමති වියයුතුයි. යම් මේ කයින් නොමනා හැසිරීමක් වේද, වචනයෙන් නොමනා හැසිරීමක් වේද, සිතින් නොමනා හැසිරීමක් වේද, මේ අකුසල ධර්ම තුන දුරුකොට යම් මේ කයින් මනා හැසිරීමක් වේද, වචනයෙන් මනා හැසිරීමක් වේද, සිතින් මනා හැසිරීමක් වේද, මේ කුසල ධර්ම තුන සමාදන්ව පවතින්නාහුය. ඊට හේතු කවරේද? ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ අකුසල ධර්මයන්ගේ දොෂය ලාමක බව කෙලෙසීමද, කුසල ධර්මයන්ගේද නෛෂ්ක්‍රමයෙහිද ආනිසංසය පිරිසිදු පක්ෂය දකින්නය. ඇත්තාවූම පරලොව (ගැන) පරලොවක් ඇතැයි ඔහුගේ දෘෂ්ටිය වෙයි. ඔ නොමෝ ඔහුගේ සමයක් දෘෂ්ටිය වේ. ඇත්තාවූම පරලොව (ගැන) පරලොවක් ඇතැයි කල්පනා කරයි.

හෙතෙම මොහුගේ සමයක් කල්පනාව වේ. ඇත්තාවූම පරලොව (ගැන) පරලොවක් ඇත යන වචනය කියයි. එය මොහුගේ (යහපත් වචනය) සමයක් වාචාවචේ. ඇත්තාවූම පරලොව ගැණ පරලොවක් ඇතැයි කියේද පරලොව දන්නාවූ යම් ඒ රහත්හු වෙතද, ඔවුන්ට මෙතෙම විරුද්ධවූවෙක් නොවෙයි.

B2 "ඇත්තාවූම පරලොව (ගැන) පරලොවක් ඇතැයි අනුන්ට හඟවාද එය මොහුගේ සත්‍යවූ ධර්මය හැඟවීම වේ. ඒ සත්‍යවූ ධර්මය හැඟවීමෙන්ද තමා නොම උසස් කෙරෙයි. අනුන් නොම පහත් කෙරෙයි. මෙසේ පලමු කොටම මොහුගේ දුශ්චිල භාවය දුරුවූයේ වෙයි. සුසිල භාවයට එළඹ සිටියේ වෙයි. මේ සමයක් දෘෂ්ටියද, සමයක් කල්පනාවද, සමයක් වචනයද ආර්යයන්ට විරුද්ධ නොවීමද සත්‍යවූ ධර්මය හැඟවීමද, තමා උසස් නොකිරීමද, අනුන් පහත් නොකිරීමදැයි මෙසේ මොහුට මේ නොයෙක් කුසල ධර්මයෝ සමයක් දෘෂ්ටි හේතුවෙන් හටගනිත්.

7. B3 "ගෘහපතියෙහි, ඔවුන් කෙරෙහි නුවණැති පුරුෂයෙක් මෙසේ කල්පනා කරයි. ඉදින් වනාහි පරලොවක් ඇත්නම් මෙසේ මේ පින්වත් පුරුෂ පුද්ගලතෙම ශරීරයාගේ හේදයෙන්, මරණින් මත්තෙහි , යහපත් ගති ඇති දිව්‍ය ලෝකයෙහි උපදින්නේය. ඒකාන්තයෙන්ම පරලොවක් නොවේවා, ඒ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ වචනය සත්‍ය වේවා. එතකුදුවූවත් මේ පින්වත් පුරුෂ පුද්ගල තෙම, මේ ආත්මයෙහි නුවණැත්තන්ගේ ප්‍රශංසාවට සුදුසුවේ. සිල්වත්වූ පුරුෂ පුද්ගල තෙම අස්තිකවාද ඇත්තේ, සමයක් දෘෂ්ටියක් වෙයි. ඉදින් වනාහි පරලොවක් ඇත්තේමද මෙසේ මේ පින්වත් පුරුෂ පුද්ගලයාගේ මේ ආත්මයෙහිම නුවණැත්තන්ගේ පැසසීමට සුදුසුය යන යමක්වේද, ශරීරයාගේ හේදයෙන්, මරණින් මත්තෙහි, යහපත් ගති ඇති දෙවිලොව උපදින්නේය යන යමකුගේ වේද, යන මේ දෙලොවෙහි ජය ගැනීම වේ. මෙසේ මොහුගේ මේ අපන්නක ධර්මය තෙම මනාව සම්පූර්ණ කරන ලද්දේ සමාදන් වන ලද්දේ දෙපසම පැතිර සිටියි. (දෙලොවම ජය ලබයි) අකුසලය හිස්වේ.

කර්මපළ

8. A ගෘහපතියෙහි, මෙබඳු වාද ඇත්තාවූ, මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ, ඇතැම් මහණ බමුණෝ වෙත්. (එනම්) “අනුතගේ ශරීර අවවසව සිඳින්නාහට, අත් අය ලවා එසේ කරවන්නාට , දත්ඛෙන් මුගුරෙන් නලා අනුතට පිඩා කරන්නාහට, පිඩා කරවන්නාහට, සෝක කරවන්නාහට, ක්ලාන්ත කරන්නාහට, කම්පනය කරන්නාහට, කරවන්නාහට, සතුන් මැරීම කරන්නාහට, කරවන්නාහට, නුදුන් දෙය ගන්නාහට, ගම් පහරන්නාහට, මං පහරන්නාහට, මංකොල්ලකන්නාහට, එක ගෙයක් වට කොට පැහැර ගන්නාහට, මංකොල්ල කැමෙහි සිටින්නාහට, අනුන්ගේ අඹුවන් කරා යන්නාහට, බොරු කියන්නාහට, කරන්නාහට, පාපයක් නැත. මුවහත් කෙලවර ඇති චක්‍රාකාර ආයුධයකින් කපා යමෙක් මේ පෘථුවියෙහි ප්‍රාණින් එක මස් ගොඩක් , එක මස් රුසක් කරන්නේද, ඒ හේතුවෙන් ඔහුට වන පවක් නැත. පාපයාගේ පැමිණීමක් නැත.

:යමෙක් ගෘහානම් ගඟේ දකුණු ඉවුර දිගේ යමින්, හමුවන සියළු සත්වයන් මෙසේ නසමින්, විනාශ කරවමින්, සිඳිමින්, පිඩා කරමින් යන්නේද ඒ හේතුවෙන් ඔහුටවන පාපයක් නැත. පාපයාගේ පැමිණීමක් නැත.

-යමෙක් ගෘහානම් ගඟේ වම් ඉවුර දිගේ යමින්, හමුවන හමුවන ශුඛණයනට දත් දෙමින්, දෙවමින්, පුදමින්, පූජා කරවමින්, යන්නේද, ඒ හේතුවෙන් වන පිතක් නැත , පින් පැමිණවීමක් නැත, දානයෙන් , ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් , සංවරයෙන් , සත්‍ය වචනයෙන් පිතක් නැත. පින් පැමිණීමක් නැත”³ කියායි.

9. B "ගෘහපතියෙහි, ඇතැම් මහණ බමුණෝ ඒ මහණ බමුණන්ටද කෙලින් විපක්‍ෂ විරුද්ධ වාද ඇත්තෝ වෙත්. ඔවුහු මෙසේ කිවාහුය. "කරන්නාහට, කරවන්නාහට, සිඳින්නාහට සිඳවන්නාහට, පෙළන්නාහට, පෙළීම කරවන්නාහට, ශෝකය කරවන්නාහට, ක්ලාන්ත කරවන්නාහට, කම්පනය කරන්නාහට, කරවන්නාහට, සතුන් මරන්නාහට, මරවන්නාහට, නුදුන් දෙය ගන්නාහට, ගම්පහරන්නාහට, බලාන්කාරකමින් ගන්නාහට, එක්ගෙයක් පැහැර ගැනීම කරන්නා හට, මං පැහැරීමෙහි සිටින්නාහට, අත් අඹුවන් කරා යන්නා හට, බොරු කියන්නාහට, කරන්නාහට පාපය ඇත. මුවහත් කෙලවර ඇති චක්‍රායුධයකින් යමෙක් මේ පෘථුවියෙහි ප්‍රාණින් එක මස් ගොඩක්, එක මස් රුසක් කරන්නේද, ඒ හේතුවෙන් පාපයක් ඇත්තේය. පාපයාගේ පැමිණීමක් ඇත්තේය. ගඛගානම් ගඟේ දකුණු ඉවුර ද නසමින් නැසීම කරවමින්, සිඳිමින්, සිඳවමින්, පෙළමින්, පෙළවමින් යන් තේද, ඒ හේතුවෙන් පාපය ඇත්තේය. පාපයාගේ පැමිණීම ඇත්තේය ගඛගානම් ගඟේ උතුරු ඉවුර දක්වා දෙමින්, දෙවමින්, පුදමින්, පුදවමින්, යන්නේද, ඒ හේතුවෙන් පිතක් ඇත්තේය. පින් පැමිණීම ඇත්තේය. දිමෙන් ඉන්ද්‍රිය දමනයෙන් සිල සංවරයෙන් සත්‍ය වචනයෙන් පිත ඇත්තේය. පින් පැමිණීම ඇත්තේය, (කියායි.)

" ගෘහපතියෙහි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද, මේ මහණ බමුණෝ ඔවුනොවුන්ට කෙලින් විරුද්ධ වාද ඇත්තෝ නොවෙත්ද? " එසේය ස්වාමීනි "

³,පුරාණ කස්සපගේ ධර්මය

10. A1 " ස්වාමීනි, ඔවුන් අතුරෙහි යම් ඒ මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තෝ මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තෝ වෙත්ද, (එනම්) කරන්නාහට කරවන්නාහට, සිඳින්නාහට, නලන්නාහට, නලවන්නාහට, ... ශෝක ඇතිකරන්නාහට, ශෝකය ඇතිකරවන්නාහට, ක්ලාන්ත කරවන්නාහට, කම්පා කරන්නාහට කරවන්නාහට, සතුන් මරන්නාහට මරවන්නාහට, නුදුන්නෙය ගන්නාහට බලාත්කාරයෙන් ගන්නාහට, එක් ගෙයක් පැහැර ගැනීම කරන්නාහට, මං පහරන්නාහට, අත් අඹුවන් කරා යන්නාහට, බොරු කියන්නාහට, කිසියම් පවක් කරමයි සිතා කලත් පවු නැත. කෙලවර මුවහත් ඇති වක්‍රයකින්ද යමෙක් මේ පොළවෙහි ප්‍රාණින් එක මස් රුසක් කරන්නේ ද, ඒ හේතුවෙන් පාපයක් නැත. පාපයාගේ පැමිණීමක් නැත. ගඬගා නම් ගඟේ දකුණු ඉවුර දක්වා නසමින්, නැසීම කරවමින්, සිඳිමින්, සිඳිම කරවමින්, නලමින් නැලීම කරවමින් යන්නේ නම්, ඒ හේතුවෙන්ද පවක් නැත. පාපයාගේ පැමිණීමක් නැත. ඉඳින් ගඬගා නම් ගඟේ උතුරු ඉවුර දිගේ යමින් දත් දෙමින්, දෙවමින්, පුදමින්, පුදවමින් යන්නේ නම් ඒ හේතුවෙන් පිණක්ද නැත. පුණ්‍යයාගේ පැමිණීමක්ද නැත. දිමෙන් ඉඳිය දමනයෙන් සිලසංවර යෙන් සත්‍ය වචනයෙන් පිණක් නැත. පුණ්‍යයාගේ පැමිණීමක් ද නැත. කියායි.

11. " එබඳු දෘෂ්ඨිදරන්නෙකු ඔවුන් මේ කයින් මනා හැසිරීමක් වේද, වචනයෙන් මනා හැසිරීමක් වේද, සිතින් මනා හැසිරීමක් වේද, මේ කුහල ධර්මී තුන දුරු කොට මේ කයින් නොමනා හැසිරීමක් වේද, වචනයෙන් නොමනා හැසිරීමක් වේද, සිතින් නොමනා හැසිරීමක් වේද මේ අකුහල ධර්මී තුන සමාදන්ව වසන්නාහුය. ඊට හේතු කවරේද? ඒ මහණ බමුණෝ අකුසල ධර්මීයන්ගේ දෝෂය, ලාමකබව, කෙලෙසීමද කුසල ධර්මීයන්ගේද කම් සැප අත්හැරීමෙහිද ආනිසංසය, පිරිසිදු බව නොදැකීමය.

12. A2" ඇත්තාවූම පවි පින් කිරීම නැත යනු මොහුගේ දෘෂ්ටිය වෙයි. මෙය ඔහුගේ මිථ්‍යා දෘෂ්ටිය වේ. ඇත්තාවූම ක්‍රියාව (ගැන) පවි පින් කිරීම නැතැයි හේ කල්පනා කරයි. එය මොහුගේ මිථ්‍යා සංකල්පනාව වෙයි. ඇත්තාවූම පවි පින් කිරීම නැත යන වචනය කියයි. මෙය මොහුගේ මිථ්‍යා වචනය වෙයි. ඇත්තාවූම කිරීමක් නැතැයි කිය. යම් ඒ රහත් කෙනෙක් ක්‍රියා වාද ඇත්තෝ වෙත්ද, ඔවුන්ට හෙතෙම විරුධ වෙයි. ඇත්තාවූම ක්‍රියාව ගැන ක්‍රියාවක් නැතැයි අනුන්ට හඟවයි. මෙය මොහුගේ අසත්‍ය වූ ධර්මීය හැඟවීම වේ. ඒ අසත්‍ය වූ ධර්මීය හැඟවීමෙන්ද තමන් උසස් කරයි. අනුන් පහත් කරයි. මෙසේ පලමුකොටම මොහුගේ සුසිල භාවය දුරුවූයේ වෙයි. දුශ්ශීල භාවය එළඹ සිටියේ වෙයි. මේ මිථ්‍යාදෘෂ්ටියද, මිථ්‍යා කල්පනාවද, මිථ්‍යා වචනයද, ආය්‍යන්ට විරුධවීමද, අසත්‍ය වූ ධර්මීය හැඟවීමද, තමා උසස් කිරීමද, අනුන් පහත් කිරීමදැයි, අනුත මහත් කිරීමදැයි මෙසේ මොහුට නොයෙක් ලාමක වූ අකුසල ධර්මීයෝ මිථ්‍යාදෘෂ්ටි හේතුවෙන් හටගනීන්.

13. A3 " ගෘහපතියෙහි, ඒ කාරණයෙහි නුවණැති පුරුෂතෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. ඉඳින් ක්‍රියාවක් නැත්නම් මෙසේ මේ පින්වත් පුරුෂ පුද්ගල තෙම ශරීරයාගේ හේදයෙන් තමහට සුවයක් කරන්නේය. ඉඳින් ක්‍රියාවක් ඇත්නම් මෙසේ මේ පින්වත් පුරුෂ පුද්ගල තෙම ශරීරහේදයෙන් මරණින් මත්තෙහි සැප නැත්තාවූ දුක් වන්නාවූ විපතට පත්වන්නාවූ තරකයෙහි උපදින්නේය. එකාන්තයෙන්ම ක්‍රියාවක් නොවේවා. ඒ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ වචනය

සත්‍යවේවා. එතකුදු වුවත් මේ පින්වත් පුරුෂ පුද්ගල තෙමේ මේ ආත්මයෙහිම නුවණැත්තන්ගේ ගැරහිමට සුදුසුවේ. දුශ්ශීලවූ පුරුෂ පුද්ගල තෙම අතිරියා වාද ඇත්තාවූ මිථ්‍යාදෘෂ්ටිකයෙක කියායි. ඉදින් ක්‍රියාව ඇත්තේම නම් මෙසේ මේ පින්වත් පුරුෂ පුද්ගලයාගේ මේ ආත්මයෙහිම නුවණැත්තන්ගේ ගැරහිමට සුදුසුය, යන යමක් වේද, ශරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මත්තෙහි සැප නැත්තාවූ, නපුරු ගති ඇත්තාවූ, විපතට පත්වන්නාවූ නරකයෙහි උපදින්නේය, යන යමකුත් වේද, මේ දෙලොවින්ම පරාජය ගන්නේ වේ. මෙසේ මොහුගේ මේ අපත්තක ධර්මය තෙම නපුරුකොට සම්පූර්ණ කරන ලද්දේ, (දෙවරක්ම පරාජයට හේතුවන අසුරින් දාදුව දමන ලද්දේ වෙයි)අපත්තක ධර්මය වරදවා සමාදන් වන ලද්දේ එක් පසක් පැතිර සිටී, කුසලස්ථානය හිස්වේ.

14. B1 " ඉදින් ගෘහපතියෙහි, ඔවුන් අතරෙහි යම් ඒ මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තෝ, මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තෝ වෙත්ද, (එනම්) කරන්නාහට, කරවන්නාහට, සිදින්නාහට, සිදුවන්නාහට, පෙළන්නාහට, පෙළවන්නාහට, ශොක කරන්නාහට, ශොක කරන්නාහට, ශොක ඇති කරවන්නාහට, ක්ලාන්ත කරවන්නාහට, කමපා කරන්නාහට, කමපා ඇති කරවන්නාහට, සතුන් මරන්නාහට, මරවන්නාහට, නුදුන් දෙය ගන්නාහට, ගෙවල් බිඳින්නාහට, බලහත්කාරයෙන් ගන්නාහට, එක් ගෙයක් පැහැර ගැනීම කරන්නාහට, මං පැහැරීම කරන්නාහට, අත් අඹුවන් කරා යන්නාහට, බොරු කියන්නාහට, පාපය ඇත. කෙලවර මුවහත් ඇති වක්‍රයකින්ද යමෙක් මේ පොලොවෙහි ප්‍රාණින් එක මස් ගොඩක්, එක මස් රූසක් කරන්නේද, ඒ හේතුවෙන් පාපයක් ඇත. පාපයාගේ පැමිණීමක් ඇත. ඉදින් ගධගානම් ගඟේ දකුණු ඉවුරටද, මරමින්, මරවමින්, සිඳිමින්, සිඳවමින්, පෙළමින්, පොළවමින් යන්නේ නම් ඒ හේතුවෙන් පාපයක් ඇත. පාපයාගේ පැමිණීමක් ඇත. ඉදින් ගධගානම් ගඟේ උතුරු ඉවුර දක්වාද, දෙමින් දෙවමින් පුදමින්, පුදවමින් යන්නේ නම් ඒ හේතුවෙන් පින්ක් ඇත.

15. B2 " ඔවුන් පිළිබඳව මෙය කැමති විය යුතුයි. යම් මේ කයින් අයහපත් හැසිරීමක් වේද, වචනයෙන් අයහපත් හැසිරීමක් වේද, සිතින් අයහපත් හැසිරීමක් වේද, මේ අකුසලධර්ම තුන දුරුකොට යම් මේ කයින් යහපත් හැසිරීමක් වේද, වචනයෙන් යහපත් හැසිරීමක් වේද, සිතින් යහපත් හැසිරීමක් වේද, මේ කුසල ධර්ම තුන සමාදන්ව වසන්නාහුය. ඊට හේතු කවරේද? ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ අකුසල ධර්මයන්ගේ දොෂය, ලාමක බව කෙලෙසීමද, කුසල ධර්මයන්ගේද කාමයන්ගේ වෙන්වීමෙහිද, ආනිසංසය, පිරිසිදු බවද දකින්නේය.

16. "ඇත්තාවූම ක්‍රියාව (ගැන) ක්‍රියාවක් ඇතැයි මොහුගේ දෘෂ්ටිය වේ. මෙය මොහුගේ (යහපත් ඇදහීම) සමාන්තරාෂ්ටිය වේ. ඇත්තාවූම ක්‍රියාව ගැන ක්‍රියාවක් ඇතැයි කල්පනා කරයි. හෙතෙම මොහුගේ යහපත් කල්පනාව වේ. ඇත්තාවූම ක්‍රියාව ගැන ක්‍රියාවක් ඇතැයි වචනය කියයි. එය මොහුගේ සමාන්තරාෂ්ටිය වේ. ඇත්තාවූම ක්‍රියාව ගැන ක්‍රියාවක් ඇතැයි කියේය. යම් මේ රහත්තු ක්‍රියා වාද ඇත්තෝ වෙත්ද, ඔවුන්ට මෙතෙම විරුඳ නොවෙයි. ඇත්තාවූම ක්‍රියාව ගැන ක්‍රියාවක් ඇතැයි අනුන්ට හඟවයි. එය මොහුගේ සත්‍යවූ ධර්මය හැඟවීම වේ. ඒ ඔර්මය හැඟවීමෙන්ද නමන් උසස් නොකෙරෙයි. අනුන් පහත් නොකෙරෙයි . මෙසේ පලමු කොටම මොහුගේ දුශ්ශීල භාවය දුරුවූයේ වෙයි. සුසීල භාවය එලඹ සිටියේ වෙයි. මේ සමාන්තරාෂ්ටියද, සමාන්තරාෂ්ටියද, සමාන්තරාෂ්ටියද ආර්යයන්ට විරුඳ නොවීමද, සත්‍යවූ ධර්මය හැඟවීමද

තමන් උසස් නොකිරීමද අනුන් පහත් නොකිරීමදැයි මෙසේ මොහුට මේ නොයෙක් කුසල ධර්මයෝ සමාස්තදායීව හේතුවෙන් හටගනී.

17. B3 " ගෘහපතියෙනි, ඔවුන් අතරෙහි නුවණැති පුරුෂතෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. ඉදින් ක්‍රියාව ඇත්නම් මෙසේ මේ පින්වත් පුරුෂ පුද්ගලතෙම ගරීරයාගේ හෙදයෙන් මරණින් මත්තෙහි යහපත් හති ඇති ස්වභාවි ලොකයෙහි උපදින්නේය. එකාන්තයෙන්ම ක්‍රියාව නොවේ නම් ඒ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ වචනය සත්‍ය වේවා. එතකුදු වුවත් මේ පින්වත් පුරුෂ පුද්ගල තෙම ඉහාත්මයෙහිම නුවණැත්තන්ගේ ප්‍රශංසාවට සුදුස්සෙක් වේ. සිල්වත්වූ පුරුෂ පුද්ගල තෙම ක්‍රියා වාද ඇත්තාවූ සමාස්තදායීකයෙක කියයි. ඉදින් ක්‍රියාව ඇත්නම් නම් මෙසේ මේ පින්වත් පුරුෂ පුද්ගලයාගේ මේ ආත්මයෙහිම නුවණැත්තන්ගේ ප්‍රශංසාවට සුදුසුය යන යමක් වේද, ගරීරයාගේ හෙදයෙන් මරණින් මත්තෙහි යහපත් හති ඇති ස්වභාවිලොකයෙහි උපදින්නේය යන යමකුත් වේද, මේ දෙලොවින්ම ජයගැනීම වේ. මෙසේ මොහුගේ මේ එකාන්තවූ ධර්මය තෙම මනාව සම්පූර්ණ කරන ලද්දේ, සමාදන්වන ලද්දේ, දෙපසම පැතිර සිටියි. අකුසල්වූ කාරණය හිස් වේ.

අහේතුක දෘෂ්ඨිය

18. A " ගෘහපතියෙනි, මෙබඳු වාද ඇත්තාවූ, මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ ඇතැම් මහණ බමුණෝ වෙත්. “සත්‍යයන්ගේ කෙලෙසීමට හේතුවක් නැත. ප්‍රත්‍යයක් නැත. හේතුවක් නැතිව ප්‍රත්‍යයක් නැතිව සත්‍යයෝ කෙලෙසෙන්නාහුය. සත්‍යයන්ගේ පිරිසිදුවීමට හේතුවක් නැත. ප්‍රත්‍යයක් නැත. හේතුවක් නැතිව ප්‍රත්‍යයක් නැතිව සත්‍යයෝ පිරිසිදු වෙත් බලයක් නැත. වියරියක් නැත. පුරුෂ ශක්තියක් නැත. පුරුෂ පරාක්‍රමයක් නැත. සියළු සත්‍යයෝ සියළු ප්‍රාණිහු සියළු භූතයෝ සියළු ජීවයෝ අවසගන වූවාහු බලයක් නැත්තාහු වියරිය නැත්තාහු නියමය සධගමය ස්වභාවය යන මෙයින් නොයෙක් ප්‍රකාරයට පැමිණියාහු සවැදැරැම්වූ ජාතිවල සැප දුක් විඳින්නෙයි, දෘෂ්ටි ඇත්තෝ වෙත්.” ගෘහපතියෙනි, ඒ මහණ බමුණන්ටම සමහර මහණ බමුණෝ කෙලින්ම විරුඬ වාද ඇත්තෝ වෙත් ඔව්හු මෙසේ කීහ.

B “සත්‍යයන්ගේ කෙලෙසීමට හේතුවක් ඇත. ප්‍රත්‍යයක් ඇත. හේතුවක් ඇතිව ප්‍රත්‍යයක් ඇතිව සත්‍යයෝ කිඵවූවන්නාහ. සත්‍යයන්ගේ පිරිසිදු වීමට හේතුවක් ඇත. ප්‍රත්‍යයක් ඇත. හේතුවක් ඇතිව ප්‍රත්‍යයක් ඇතිව සත්‍යයෝ පිරිසිදු වෙත් බලයක් ඇත. වියරියක් ඇත. පුරුෂ ශක්තියක් ඇත. පුරුෂ පරාක්‍රමයක් ඇත. සියළු සත්‍යයෝ සියළු ප්‍රාණිහු සියළු භූතයෝ සියළු ජීවයෝ වසග වූවාහු බලයක් නැත්තාහු වියරියක් නැත්තාහු නියමය සධගමය ස්වභාවය යන මෙයින් නානාප්‍රකාර බවට පැමිණියාහු සවැදැරැම්වූ ජාතිවල සැප දුක් නොවිඳින්නෙයි” ගනින්, ගෘහපතියෙනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද ? මේ මහණ බමුණෝ ශිවුනොවුන්ට කෙලින්ම විරුඬ වාද ඇත්තෝ නොවෙත්ද ? " " එසේ ය, ස්වාමීනි."

19. A1 " ගෘහපතියෙනි, ඔවුන් අතරෙහි යම් මේ මහණ බමුණෝ මෙබඳුවාද ඇත්තෝ මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තෝ වෙත්ද, (එනම්) “සත්‍යයන්ගේ කෙලෙසීමට හේතුවක් නැත. ප්‍රත්‍යයක් නැත. හේතුවක් නැතිව ප්‍රත්‍යයක් නැතිව සත්‍යයෝ කෙලෙසෙන්නාහ. සත්‍යයන්ගේ පිරිසිදු වීමට

හේතුවක් නැතිව පුත්‍රයක් නැතිව සත්‍වයෝ පිරිසිදුවෙන්. බලයක් නැත. වියියක් නැත පුරුෂ ශක්තියක් නැත. පුරුෂ පරාක්‍රමයක් නැත. සියළු සත්‍වයෝ සියළු ප්‍රාණිහු සියළු භූතයෝ සියළු පිටියෝ වසඟ නොවන්නාහු බලයක් නැත්තාහු වියියක් නැත්තාහු නියමය සධගමය ස්වභාවය යන මෙයින් නොයෙක් ප්‍රකාර බවට පැමිණියාහු සවැදැරුම්වූ ජාතිවල සැපයුණු විදිත්”⁴ යෙයි ගනිත්ද, ඔවුන් පිලබඳව මෙය කැමති වියයුතුයි. “යම් මේ කයින් යහපත් හැසිරීමක් වේද, වචනයෙන් යහපත් හැසිරීමක් වේද, හිතින් යහපත් හැසිරීමක් වේද, මේ කුසල ධර්ම තුන දුරුකොට යම් මේ කයින් අයහපත් හැසිරීමක් වේද, වචනයෙන් අයහපත් හැසිරීමක් වේද, සිතින් අයහපත් හැසිරීමක් වේද, මේ අකුසල ධර්ම තුන සමාදන්ව වසන්නාහුය. ඊට හේතු කවරේද ? ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ අකුසල ධර්මයන්ගේ දොෂය, ලාමක බව, කෙලෙසීමද, කුසල ධර්මයන්ගේද, කාමයන්ගෙන් වෙන්වීමෙහිද ආනිශංසය, පිරිසිදු බව නොදකිත්මැයි.

A2, හේතුවක් ඇත්තාවූම හේතුවක් නැතැයි මොහුගේ දෘෂ්ටියවෙයි. මෙය මොහුගේ මිථ්‍යා දෘෂ්ටියවේ. ඇත්තාවූම හේතුවක් නැතැයි කල්පනා කරයි. හෙතෙම මොහුගේ මිථ්‍යා කල්පනාව වේ. ඇත්තාවූම හේතුව, හේතුවක් නැත යන වචනය කියයි. ඒ මොහුගේ මිථ්‍යා වචනයවේ. ඇත්තාවූම හේතුව, හේතුවක් නැතැයි කියයි. යම් මේ රහත්හු හේතු වාද ඇත්තෝ වෙන්ද, ඔවුන්ට මෙතෙම විරුද්ධ වෙයි. ඇත්තාවූම හේතුව, හේතුවක් නැතැයි අනුන්ට භගවයි එය මොහුගේ අසත්‍යවූ ධර්මය හැඟවීමවේ ඒ අසත්‍යවූ ධර්මය හැඟවීමෙන්ද නාමා උසස් කරයි. අනුන් පහත් කරයි. මෙසේ පළමුකොටම මොහුගේ සුසිල භාවය දුරුවූයේ වෙයි. දුශ්ශීල භාවය ඵලඹ සිටියේ වෙයි. මේ මිථ්‍යා දෘෂ්ටියද මිථ්‍යා කල්පනාවද මිථ්‍යා වචනයද, ආයතීයන්ට විරුද්ධවීමද, අසත්‍යවූ ධර්මය හැඟවීමද, නමන් උසස් කිරීමද අනුන් පහත් කිරීමදැයි මෙසේ මොහුට මේ නොයෙක් ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ මිථ්‍යාදෘෂ්ටි හේතුවෙන් භටගණිත්.

20. A3 "ගෘහපතිවරුන්, ඔවුන් අතර නුවණැති පුරුෂ තෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. “ඉදින් හේතුවක් නැත්නම් මෙසේ මේ පින්වත් පුරුෂ පුද්ගලතෙම ගරීරයාගේ හේදයෙන්, තමභට සුවයක් කරන්නේය. ඉදින් හේතුව ඇත්නම් මෙසේ මේ පින්වත් පුරුෂ පුද්ගල තෙම ගරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින් මතු සැප නැත්තාවූ නපුරු ගති ඇත්තාවූ විපතට පත්වන්නාවූ නරකයෙහි උපදින්නේය. ඒකාන්තයෙන්ම හේතුව නොවීද, ඒ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ වචනය සත්‍යවේවා. එතකුදු වුවත් මේ පින්වත් පුරුෂ පුද්ගලතෙම මෙ ආත්මයෙහිම නුවණැත්තන්ගේ ගැරහීමට සුදුසුවේ. දුශ්ශීලවූ පුරුෂ පුද්ගලතෙම අහේතුවාද ඇත්තාවූ මිථ්‍යා දෘෂ්ටියෙක” කියායි. ඉදින් හේතුවක් ඇත්තේම නම් මේ පින්වත් පුරුෂ පුද්ගලයාගේ මේ ආත්මයෙහිම නුවණැත්තන් ගේ ගැරහීමට සුදුසුය යන යමක් ඇද්ද ගරීරයාගේ හේදයෙන් මරණින්මතු සැප නැත්තාවූ නපුරු ගති ඇත්තාවූ විපතට පත්වන්නාවූ නරකයෙහි උපදින්නේය යන යමකුත් ඇද්ද, මේ දෙලොවෙන්ම පරාජය වේ. මෙසේ මොහුට මේ එකාන්තවූ ධර්මය තෙම අයහපත් කොට සම්පූර්ණ කරන ලද්දේ, සමාදන්වන ලද්දේ එක්පැත්තක් පැතිර සිටියි. කුසල කාරණය හිස්වෙයි.

⁴ මක්කලිසෝසාල

21. B1 "ගෘහපතියෙහි, ඔවුන් අතර යම් ඒ මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තෝ මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තෝ වෙන්ද (එනම්) “සත්‍යයන්ගේ කෙලෙසීමට හේතුවක් ඇත , ප්‍රත්‍යයක් ඇත. හේතු සහිතව, ප්‍රත්‍ය සහිතව සත්‍යයෝ කිවු වන්නාහ, සත්‍යයන්ගේ පිරිසිදුවීමට හේතුවක් ඇත. හේතු සහිතව ප්‍රත්‍ය සහිතව සත්‍යයෝ පිරිසිදුවෙත්. බලයක් ඇත. වියායක් ඇත. පුරුෂ ශක්තියක් ඇත. පුරුෂ පරාක්‍රමයක් ඇත. සියළු සත්‍යයෝ සියළු ප්‍රාණය ඇත්තෝ සියළු භටගැණිම ඇත්තෝ, සියළු පිටිය ඇත්තෝ, වසග නොවන්නාහ, බල නැත්තාහ, වියා නැත්තාහ, නියමය සධගමය ස්වභාවය යන මෙයින් නොයෙක් ප්‍රකාර බවට පැමිණියාහ, සවැදැරැම්වූ ජාතිවල සැපඳුක් නොවිඳිත්”ය කියායි. ඔවුන් ගැන මෙය කැමතිවිය යුතුයි. “යම් මේ කයින් අයහපත් හැසිරීමක් වේද, වචනයෙන් අයහපත් හැසිරීමක් වේද, සිතීන් අයහපත් හැසිරීමක් වේද, මේ අකුසල ධර්මයන් දුරුකොට, යම් මේ කයින් යහපත් හැසිරීමක් වේද, වචනයෙන් යහපත් හැසිරීමක් වේද, සිතීන් යහපත් හැසිරීමක් වේද, මේ කුසල ධර්මයන් සමාදන්ව වසන්නාහුය. ඊට හේතු කවරේද? ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ අකුසල ධර්මයන්ගේ දෝෂය, ලාමක බව, කෙලෙසීම, කුසල ධර්මයන්ගේ කාමයන්ගෙන් වෙන් විමෙහිද ආනිසංසය පිරිසිදු බව දකින්නැයි.

B2 ඇත්තා වූම හේතුවගේ හේතුවක් ඇතැයි මොහුගේ දෘෂ්ටිය වෙයි. මෙය මොහුගේ සමයක් දෘෂ්ටියවේ. ඇත්තාවූම හේතුව, හේතුවක් ඇතැයි කල්පනා කරයි. එය මොහුගේ සමයක් සංකල්පය වේ. ඇත්තාවූම හේතුව, හේතුවක් ඇතැයි යන වචනය කියයි. ඒ මොහුගේ සමයක් වචනයවේ. ඇත්තාවූම හේතුව හේතුවක් ඇතැයි කිය. යම් මේ රහත්හු හේතු වාද ඇත්තෝද ඔවුන්ට මෙතෙම විරුධ නොවෙයි. ඇත්තාවූම හේතුව හේතුවක් ඇතැයි අනුන්ට භගවයි. එය මොහුගේ සත්‍යවූ ධර්මය හැඟවීමවේ. ඒ සත්‍යවූ ධර්මය හැඟවීමෙන්ද තමන් උසස් නොකරයි. අනුන් පහත් නොකරයි. මෙසේ පළමුකොටම මොහුගේ දුශ්භිල භාවය දුරුවූයේ වෙයි. සුසිල භාවය එළඹ සිටියේ වෙයි. මේ සමයක් දෘෂ්ටියද සමයක් සංකල්පයද සමයක් වචනයද ආර්යයන්ට විරුධ නොවීමද සත්‍යවූ ධර්මය හැඟවීමද තමන් උසස් නොකිරීමද අනුන් පහත් නොකිරීමදැයි මෙසේ මොහුට මේ නොයෙක් කුසල ධර්මයෝ සමයක් දෘෂ්ටි හේතුවෙන් භට ගණිත්.

22. B3 ගෘහපතියෙහි, ඔවුන් අතර නුවණැති පුරුෂතෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. ඉඳින් හේතුව ඇත්නම් මෙසේ මේ පින්වත් පුරුෂ පුද්ගල තෙම ශරීරයාගේ හෙදයෙන් මරණින් මතු යහපත් ගති ඇත්තාවූ ස්වභාවි ලොකයෙහි උපදින්නේය. එකාන්තයෙන්ම හේතුවක් නොවේද, ඒ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ වචනය සත්‍ය වේවා. එතකුදු වුවත් මේ පින්වත් පුරුෂ පුද්ගලතෙම මේ ආත්මයෙහිම නුවණැත්තන්ගේ ප්‍රශංසාවට සුදුසුවේ. සිල්වත්වූ පුරුෂ පුද්ගල තෙමේ හේතු වාද ඇත්තාවූ සමයක් දෘෂ්ටියෙක කියායි. ඉඳින් හේතුව ඇත්තේම නම් මෙසේ මේ පින්වත් පුරුෂපුද්ගලයාගේ මේ ආත්මයෙහිම නුවණැත්තන්ගේ ප්‍රශංසාවට සුදුසුය යන යමක් ඇද්ද ශරීරයාගේ හෙදයෙන් මරණින් මතු යහපත් ගති ඇති ස්වභාවි ලොකයෙහි උපදින්නේය යන යමකුත් ඇද්ද මේ දෙලොවෙන්ම ජය ගැනීම වේ. මෙසේ මොහුගේ මේ එකාන්ත ධර්මය තෙම මනාකොට සම්පූර්ණ කරන ලද්දේ සමාදන්වන ලද්දේ දෙපසම පැතිර සිටියි. අකුසල කාරණය හිස් වේ.

අරුපතල

23. " ගෘහපතියෙහි, මෙබඳු වාද ඇත්තාවූ මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ සමහර මහණ බමුණෝ වෙන් සියළු ආකාරයෙන් අරුප බ්‍රහ්ම ලෝක නැතැයි කියායි.

" ගෘහපතියෙහි, ඒ මහණ බමුණන්ටම ඇතැම් මහණ බමුණෝ කෙලින්ම විරුඬ වාද ඇත්තෝ වෙත්. ඔවුහු මෙසේ කිහ. සියළු ආකාරයෙන් අරුප බ්‍රහ්මලෝක ඇත' යනුයි. ගෘහපතියෙහි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද ? මේ මහණ බමුණෝ ඔවුනොවුන්ට කෙලින්ම විරුඬ වාද ඇත්තෝ නොවෙත් ද?"

" එසේය, ස්වාමීනි"

" ගෘහපතියෙහි, ඔවුන් අතුරෙහි නුවණැති පුරුෂ තෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. යම් ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු, මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද (එනම්) ' සියළු ආකාරයෙන් අරුප බ්‍රහ්ම ලෝක නැත යනුයි. මෙය මා විසින් නොදක්නා ලදි. යම් ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝද මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද (එනම්) සියළු ආකාරයෙන් අරුප බ්‍රහ්මලෝක ඇත යනුයි. මෙය මා විසින් නොදක්නා ලදි. මමද වනාහි නොදන්නෙමි නොදන්නෙමි මෙයම සත්‍යය අනික හිස්සයි එකාන්තයෙන් ගෙණ ව්‍යවහාර කරන්නෙමිද, මෙය මට සුදුසු නොවන්නේය.' යම් මේ පින්වත් මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද (එනම්) සියළු ආකාරයෙන් අරුප බ්‍රහ්මලෝක නැතයනුයි. ඉදින් ඒ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ වචනය සත්‍ය නම්, මේ කරුණ විද්‍යමාන වේ. යම් ඒ රුපාවචර දෙවියෝ ධ්‍යාන සිහින් උපන්නාහු වෙත්ද, එහි මාගේ ඉපදීම එකාන්ත වන්නේය. යම් ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද (එනම්) සියළු ආකාරයෙන් අරුප බ්‍රහ්මලෝක ඇත යනුයි. ඉදින් ඒ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ වචනය සත්‍යය නම් මේ කරුණ විද්‍යමාන වේ. යම් ඒ අරුපාවචර දෙවියෝ අරුපාවචර ධ්‍යාන සංඥාවෙන් උපන්නාහු වෙත් ද, එකාන්තයෙන් මාගේ එහි ඉපදීම වන්නේය. රුපය හේතු කොට ගෙන දඬු ගැණීම ආයුධ ගැණීම, කලහ කිරීමය, ඩබර කිරීමය, විරුඬ වාදය, නුඔය නුඔය කිමය, කෝලාමි කිමය, බොරු කිමය, යන මොහු දක්නා ලැබෙන්නේය. මෙය වනාහි සියළු ආකාරයෙන් අරුප ලෝකයෙහි නැතැයි හෙතෙම මෙසේ කල්පනාකොට රුපයන්ගේම කලකිරීම පිණිස නොඇලීම පිණිස නැති කිරීම පිළිපදින්නේ වෙයි.

හව නිරෝධය

24 A' "ගෘහපතියෙහි, මෙබඳු වාද ඇත්තාවූ මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ සමහර මහණ බමුණෝ වෙන් (එනම්) ' සියළු ආකාරයෙන් හව නිරෝධයක් (උත්පත්තිය නැති කිරීමක්) නැත යනුයි. B ගෘහපතියෙහි, ඒ මහණ බමුණන්ටම සමහර මහණ බමුණෝ කෙලින්ම විරුඬ වාද ඇත්තෝ වෙත්.' ඔවුහු මෙසේ කිවාහුය. සියළු ආකාරයෙන් හවනිරෝධයක් ඇත යනුයි. ගෘහපතියෙහි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද? මේ මහණ බමුණෝ ඔවුනොවුන්ට විරුඬ වාද ඇත්තෝ නොවෙත්ද ?" " එසේය ස්වාමීනි"

A1 "ගෘහපතියෙති, ඔවුන් අතර නුවණැති පුරුෂතෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. යම් මේ පින්වත් මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද (එනම්) ' සියළු ආකාරයෙන් හවනිරොධයක් නැත යනුයි. මෙය මා විසින් නොදක්නා ලදි.' යම් මේ මහණ බමුණෝද මෙබඳුවාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද, (එනම්) ' සියළු ආකාරයෙන් හවනිරොධයක් ඇත යනුයි. මෙය මා විසින් නොදන්නාලදි. මමද වනාහි නොදන්නෙමි නොදක්නෙමි, මෙයම සත්‍යය. අතික භික්ෂු සි ඵකාන්තයෙන් ගෙන ව්‍යවහාර කරන්නෙමිද මෙය මට සුදුසු නොවන්නේය'. යම් මේ පින්වත් මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද (එනම්) ' සියළු ආකාරයෙන් නිවණක්, හවනිරොධයක් නැත යනුයි. ඉදින් ඒ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ වචනය සත්‍යය නම් මේ කාරණය විද්‍යමාන වේ. යම් ඒ අරුපාවචර දෙවියෝ ධ්‍යාන සංඥාවෙන් උපන්නාහුවෙත්ද, ඵකාන්තයෙන් මාගේ එහි ඉපදීම වන්නේය. ' යම් ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද, (එනම්) ' සියළු ආකාරයෙන් හවනිරොධයක් ඇත යනුයි. ඉදින් ඒ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ වචනය සත්‍යය නම් මේ කාරණය විද්‍යමාන වේ. මේ ආත්මයෙහිම පරිනිව්‍යාණයට පැමිණෙන්නෙමි. ' යම් ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද, (එනම්) ' සියළු ආකාරයෙන් හවනිරොධයක් නැත යනුයි.' ඔවුන්ගේ මේ දෘෂ්ටිය රාගයාගේ සම්පයෙහි, සංයෝජනයාගේ සම්පයෙහි, ආශාවෙන් සතුටුවීමගේ සම්පයෙහි, ක්ලෙශයන්හි බැසගැනීම ගේ සම්පයෙහි, උපාදානයන්ගේ සම්පයෙහි වේ. යම් ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු, මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද ? (එනම්) ' සියළු ආකාරයෙන් හවනිරොධයක් ඇත යනුයි.' ඔවුන්ගේ මේ දෘෂ්ටිය නොඇලීමගේ සම්පයෙහි නොබැඳීමගේ සම්පයෙහි, ආශාවෙන් සතුටු නොවීමගේ සම්පයෙහි, ක්ලෙශයන්හි බැසනොගැනීමගේ සම්පයෙහි, අනුපාදානයන්ගේ සම්පයෙහි වෙයියි.' හෙතෙම මෙසේ කල්පනා කොට හවයන්ගේම කලකිරීමට, නොඇලීමට, නැති කිරීමට පිලිපදින්නේ වෙයි.

25. 'සතර ආකාර පුද්ගලයන්

" ගෘහපතියෙති, මේ පුද්ගලයෝ සතරදෙනෙක් ලොකයෙහි ඇත්තාහු විද්‍යමාන වෙත්. කවර සතරදෙනෙක්දයන් ? ගෘහපතියෙති, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක්තමා තවන්නේ තමන් නැවීමෙහි යෙදුනේ වෙයි. ගෘහපතියෙති, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් අනුන් තවන්නේ, අනුන් නැවීමෙහි යෙදුනේ වෙයි. ගෘහපතියෙති, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තමන් තවන්නේ, තමන් නැවීමෙහි යෙදුනේද, අනුන් තවන්නේ. අනුන් නැවීමෙහි යෙදුනේද වෙයි. ගෘහපතියෙති, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් තමන් නොතවන්නේ තමන් නැවීමෙහි නොයෙදුනේද, අනුන් නොතවන්නේ අනුන් නැවීමෙහි නොයෙදුනේද වෙයි. හෙතෙම තමන්ද නොතවන්නේ අනුන්ද නොතවන්නේ ඉහාත්මයෙහිම තෘෂ්ණා රහිතවූයේ නිව්යේ සිහිලිවූයේ සැප විදින සුඵවූයේ ශ්‍රේෂ්ඨ වූ ආත්මයෙන් යුක්තව වාසය කරයි.

26. " ගෘහපතියෙති, තමන් තවන්නාවූ, තමන් නැවී මෙහි යෙදුනාවූ පුද්ගල තෙම කවරේද ? ගෘහපතියෙති, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් නිර්වස්ත්‍ර වෙයි, හරණලද ආචාර ඇත්තේ වෙයි, අත ලෙවකැම නොහොත් මලපහකොට අතින් පිය දැමීම කරන්නේ වෙයි. ' එව ස්වාමීනි,'

කිව්ව නො එන්නේ වෙයි. ' සිටිනු ස්වාමිනියි, ' කිව්ව නොසිටින්නේවෙයි, පළමුකොට දුන් දෙය නොපිළිගනියි, උදෙසා කරන ලද්ද නොපිළිගනියි, පැවරීම නොඉවසයි, හෙතෙම සැලි මුවින් ගෙන දුන් දෙය නොපිළිගනියි, භාජන මුවින් ගෙන දුන් දෙය නොපිළිගනියි, ඵලිපත අතර කොට දුන් දෙය නොපිළිගනියි, දණ්ඩක් අතර කොට දුන් දෙය නොපිළිගනියි, මොහොලක් අතර කොට දුන්දෙය නොපිළිගනියි, වලඳන්නාවූ දෙදෙනෙකු අතුරින් දුන් දෙය නොපිළිගනියි, ගැබ්ණියකගෙන් නොපිළිගනියි, කිරි පොවන්නියකගෙන් නොපිළිගනියි, පුරුෂයන් අතරට ගිය තැනැත්තියකගෙන් නොපිළිගනියි, සමාදන්කොට දුන් කල්හි නොපිළිගනියි, යම් තැනක සුන්බයෙක් සිටියේද එතන්හි නොපිළිගනියි, යම් තැනක මැස්සෝ රංවූ රංවූ ගැවසෙත්ද එතැන්හි නොපිළිගනියි, මත්ස්‍ය ආහාරය නොපිළිගනියි, මස් නොපිළිගනියි, මත්පැන් නොපිළිගනියි, කාඩ්දිය නොබොයි, හෙතෙම එක ගෙයකින් ලැබූ ආහාර ඇත්තේ හෝ වෙයි, එක පිඩකින් යැපෙන්නේ හෝ වෙයි, ගෙවල් දෙකකින් ලැබූ ආහාර ඇත්තේ හෝ වෙයි, පිඩු දෙකකින් යැපෙන්නේ හෝ වෙයි, ගෙවල් සතකින් ලැබූ ආහාර ඇත්තේ හෝ වෙයි, පිඩු සතකින් යැපෙන්නේ හෝ වෙයි, එකම දන්තියකින් (කුඩාවූ ආහාර භාජනයකින්) ද යැපෙයි, දන්ති දෙකකින්ද යැපෙයි, දන්ති සතකින්ද යැපෙයි, එක් දවසක් හැර දවසක්ද ආහාරය ගනියි, දෙදවසක් හැර දවසක්ද ආහාරය ගනියි, මෙසේ මෙබඳු අඩ මසක් හැර දවසක්දා පයඝීය හක්ත භොජනානුයොගයෙහි යෙදුනේ වාසය කරයි හෙතෙම අමු කොළ අනුභව කරන්නේ හෝ වෙයි, බඩ අමු අනුභව කරන්නේ හෝ වෙයි, උරුහැල් අනුභව කරන්නේ හෝ වෙයි, සම් කසට අනුභව කරන්නේ හෝ වෙයි, මැලියම් අනුභව කරන්නේ හෝ වෙයි, කුඩු අනුභව කරන්නේ හෝ වෙයි, දඹු බන් අනුභව කරන්නේ හෝ වෙයි, නල මුරුවට අනුභව කරන්නේ හෝ වෙයි, තණකොළ අනුභව කරන්නේ හෝ වෙයි, ගොම අනුභව කරන්නේ හෝ වෙයි, වනයෙහි අල වගී හා ගෙඩි වගී ආහාර කොට ඇත්තේ වැටුනු ඵල අනුභව කිරීම ඇත්තේ එයින් යැපෙයි.

' හෙතෙම භණ වැහැරිද දරයි මල සිරුරෙන් දැමූ වස්ත්‍රද දරයි, පාංශුකුල වස්ත්‍රද දරයි, ඊටි සුඹුලෙන් කළ වස්ත්‍රද දරයි, අඳුන් දිවි සමිද දරයි, කුර සහිත අඳුන් දිවි සමිද දරයි, කුස තණ වැහැරිද දරයි, කෙඳිවලින් කළ වැහැරිද දරයි, පතුරු වලින් කළ වැහැරිද දරයි, මිනි කෙස්වලින් කළ කම්බිලියද දරයි, අස් ලොම් ආදියෙන් කළ කම්බලයද දරයි, බකමුහුණු පිහාටු ගොනා කළ වස්ත්‍රයද දරයි, හිසකේ රැවුලු ඉදිරිමයයි කියනලද පිලිවෙතෙහි යෙදුනේ වෙයි, ආසන ප්‍රතිකෂෙප කරන ලද්දේ උඩ බලා සිටින්නේ වෙයි, උක්කුටික වූයේද වෙයි, කටු ඇතිරියෙහිද සයනය කරයි, දවසට තුන්වරක් දියට බසින පිලිවෙතෙහි යෙදුනේ වාසය කරයි. මෙසේ මෙබඳු අනෙක ප්‍රකාරවූ ශරීරය තවන අතිශයින් තවන පිලිවෙතෙහි යෙදුනේ වාසය කරයි. ගෘහපතියෙහි, මේ පුද්ගල තෙම තමන් තවන්නේ, තමන් තවන පිලිවෙතෙහි යෙදුනේයයි කියනු ලැබේ.

27. " ගෘහපතියෙහි, අනුන් තවන්නාවූ, අනුන් තවන පිලිවෙතෙහි යෙදුනාවූ පුද්ගලතෙම කවරේද? ගෘහපතියෙහි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් ඵඵවන් මරා පිවන් වන්නේක්වේද, උරාන් මරා පිවන් වන්නේක් වේද, ලිහිණින් මරන්නේ වෙයිද මුවන් මරන්නේ වෙයිද, රෝදුටුයේ වෙයිද, මසුන් මරන්නේ වෙයිද, සොරකම් කරන්නේ වෙයිද, සොර කම් පිණිස මිනිසුන් මරන්නේ

වෙයිද, සිරගෙවල පාලකයෝද වෙන්ද, අන්‍යයුද යම්කිසි කුරු කම්මාන්ත ඇත්තේ වෙන්ද, ගෘහපතියෙහි, මේ පුද්ගලයෙකු අනුන් තවන්නේ, අනුන් තැවීමෙහි යෙදුණේයයි කියනු ලැබේ.

28. "ගෘහපතියෙහි, තමන් තවන්නාවූ, තමන් තවන අනුයෝගයෙහි යෙදුනාවූද, අනුන් තවන්නාවූ අනුන් තවන අනුයෝගයෙහි යෙදුනාවූද පුද්ගලයෙකු කවරේද ? ගෘහපතිවරුහි, මේ ලෝකයෙහි ඇතැම් පුද්ගලයෙක් ක්‍ෂත්‍රියයු මස්තකයෙහි අභිෂෙක කලාවූ රජෙක් හෝ වෙයි. මහාසාර බ්‍රාහ්මණයෙක් හෝ වෙයි. හෙතෙම නුවරට පෙරදිග අප්‍රත්‍යු යාග ශාලාවක් කරවා හිස්කේ රැවුල් බහවා කුරසහිත අඳුන් දිවි සමක් ඇඳ ගිනෙලින් හා තල තෙලින් සිරුර තවරා මුව අගින් පිට කසමින් මෙහෙසියද පෙරෙව් බමුණාද සමග යාග ශාලාවට පිවිසෙති. හෙතෙම එහි නොඅතුරුතලද ගොම පිරිබඩ කලාවූ බීම නිදයි. ස්වරූපයෙන් සමාන වස්සන් ඇති එක දෙනෙකුගේ තනයෙක්හි යම් කිරක් වේද, එයින් රජ තෙම යැපෙයි. දෙවෙනි තනයෙහි යම් කිරක් වේද, එයින් මෙහෙසිය යැපෙයි. තෙවන තනයෙන් යම් කිරක් වේද, එයින් පෙරෙව් බමුණා යැපෙයි. සිව්වන තනයෙහි යම් කිරක් වේද එයින් ගිනි පුදන් ඉතිරි වූවකින් වස්සා යැපෙයි. හෙතෙම මෙසේ කියයි. යාගය පිණිස මෙපමණ ගවයෝ තසන්වා. යාගය පිණිස මෙපමණ බලවන් වස්සෝ තසන්වා යාගය පිණිස මෙපමණ බලවන් වැස්සියෝ තසන්වා. යාගය පිණිස මෙපමණ එළුවෝ තසන්වා. යාගය පිණිස මෙපමණ තිරෙළුවෝ තසන්වා යාග කණු පිණිස මෙපමණ රුක් සිඳින්නවා. යාග භූමිය වට කිරීම පිණිස හා ඇතිරීම පිණිසද මෙතෙක් කුසතණ සිඳින්නවා ඔහුගේ යම් ඒ දාසයෝය කියා හෝ පණිවුඩ කාරයෝය කියා හෝ කම්කරුවෝය කියා හෝ කෙනෙක් වෙන්ද, ඔවුහුද දණ්ඩෙන් තැනිගත්තාහු හයින් තැනිගත්තාහු කඳුළු පිරුණු මුහුණු ඇත්තාහු හඬමින් පරිකම කරන්. ගෘහපතියෙහි, මේ පුද්ගලයෙකු තමාන් තවන්නේ තමන් තැවීමෙහි යෙදුණේද අනුන් තවන්නේ අනුන් තැවීමෙහි යෙදුණේද වේයයි කියනු ලැබේ.

29. "ගෘහපතිවරුහි, තමන් නොම තවන්නාවූද තමන් නොතැව් මෙහි යෙදුනාවූද අනුන් නොතවන්නාවූද අනුන් නොතැවීමෙහි යෙදුනාවූද පුද්ගල තෙම කවරේද ? හෙතෙම තමන්ද නොතවන්නේ අනුන්ද නොතවන්නේ මේ ආත්ම යෙහිම තෘෂ්ණා රහිතවූයේ තිවියේ සිහිල්වූයේ සැප විඳින සුලුවූයේ ශ්‍රේෂ්ඨවූ ආත්මයෙන් යුක්තව වාසය කරයි.

30. "ගෘහපතියෙහි, එසේම මේ ලෝකයෙහි අභීන්වූ සමයක් සම්බුද්ධවූ, විද්‍යාවරණ සම්පන්නවූ යහපත් ගති ඇත්තාවූ, සියලු ලෝකයන් දන්නාවූ, ශ්‍රේෂ්ඨවූ, හික්මවිය යුතු පුරුෂයන් දමනයකිරීමෙහි රියැදුරෙකු වැනිවූ, දෙව් මිනිසුන්ට ගුරුවරයෙක්වූ, චතුස්සත්‍ය අවබෝධ කලාවූ තථාගත කෙනෙක් මොලොව උපදනාහ. ඒ තථාගත තෙමේ දෙවියන් සහිතවූ, මරුන් සහිතවූ බ්‍රහ්මයන් සහිතවූ, මහණ බමුණන් සහිතවූ, දෙව් මිනිසුන් සහිතවූ, මේ ලෝකය ස්වකීය විශෙෂ ඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්‍ෂ කොට ප්‍රකාශ කරයි. ඒ තථාගතයන් වහන්සේ මූල යහපත්වූ, මැද යහපත්වූ අවසානය යහපත්වූ අභවී සහිතවූ, දස වැදෑරුම් අක්‍ෂර සම්පන්නියෙන් යුක්තවූ සියලු ආකාරයෙන් සම්පූර්ණවූ පිරිසිදුවූ, ශාසන බ්‍රහ්ම වයභීව ප්‍රකාශ කරති.

ශීලය

A "ඒ ධර්මය ගෘහපතියෙක් හෝ ගෘහපති සුත්‍රයෙක් හෝ අන් කුල අතුරෙන් එක් කුලයක උපන්නෙක් හෝ අසයිද ඔහු ඒ ධර්මය අසා නටාගනයන් වහන්සේ කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව ඇති කරයි. ඔහු ඒ ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ මෙසේ සලකන්නේය. ගිහි ගෙයි විසීම අවහිර සහිතය. කෙලෙස් දුවිලි උපදින තැනකි. මහණකම වනාහි කිසිවක් නොමැති අවකාශය මෙන් නිදහස්ය. ගිහි ගෙයි වසන්නහු විසින් සියලු ආකාරයෙන් සම්පූර්ණවූ, සියලු ආකාරයෙන් පිරිසිදුවූ, ලියවූ හක්ගෙඩියක් වැනි මෙම බ්‍රහ්මචරියාවෙහි හැසිරෙන්නට නොහැක්කේය. මම කෙසේ දැලි රූවුලු කපා දමා සිවුරු හැඳ ගිහි ගෙන් නික්ම සස්තෙහි මහණ වන්නෙමි නම් ඉතා යහපතැයි කියායි.

31. ,ඔහු පසු කාලයක සවල්ප වූ හෝ බොහෝවූ හෝ සම්පත් හැර, කෙස් දැලි රූවුලු කපා දමා සිවුරු හැඳ ගිහිගෙන් නික්ම සස්තෙහි මහණ වන්නේය. එසේ මහණවූ හෙතෙම හික්ෂු සිලයෙන් යුක්තවූයේ, ප්‍රාණවධ හැර ඉන් සම්පූර්ණයෙන් වැලකුණේ බහා තබන ලද දඩු ඇත්තේ, බහා තබන ලද ආයුධු ඇත්තේ, පවි කිරීමෙහි ලජ්ජා ඇත්තේ, කරුණාවන්ත වූයේ, සියලු ප්‍රාණින් කෙරෙහි හිත අනුකම්පාව ඇතිව වාසය කෙරේ. නොදුන් දෙය ගැනීමෙන් වෙන්ව, එයින් සම්පූර්ණයෙන් වැලකුණේ, දුන් දෙයම ගන්නේ, දුන් දෙයම කැමති වන්නේ, සොර නොවූ, පිරිසිදු සිතින් යුක්තව වාසය කෙරේ. අබ්‍රහ්මචරියාව හැර උතුම් පැවතුම් ඇත්තේ ස්ත්‍රී පුරුෂ සංසගීය නම්වූ ග්‍රාම ධර්මයෙන් වෙන් වූයේ බ්‍රහ්මචාරීවේ. බොරු කීමෙන් දුරුව, ඉන් සම්පූර්ණයෙන් වැලකුණේ, සැබෑ වචන කියන්නේ, සැබවින් සැබව ගලපන ගනි ඇතුළු සඵර කථා ඇත්තේ, ඇදහිය යුතු වචන ඇත්තේ ලෝකයා අතර විරුධ කථා ඇති නොකෙරේ. පිසුනු බස් හැර, ඉන් සම්පූර්ණයෙන් වැලකුණේ, මෙතැනින් අසා ඔවුන් බිඳීම පිණිස එතැන නොකියන ගනි ඇත්තේ, එතැනින් අසා මොවුන් බිඳීම පිණිස මෙතැන නොකියන ගනි ඇත්තේ, මෙසේ හේද වූවන් ගලපන්නේ සමගි වූවන්ගේ සමගිය තහවුරු කිරීමට අනුබල දෙන්නේ, සමගියෙහි ඇලුම් බහුල කොට ඇත්තේ, සමගි කම්හි ඇලුණේ, සමගිකම්හි සතුටුවන ගනි ඇත්තේ සමගිය ඇති කරණ වචන කියන්නේය. ඵරුෂ වචනය හැර ඉන් සම්පූර්ණයෙන් වැලකුණේ, යම් වචනයක් නිදොස් වේද, කණට මිහිරිද, ප්‍රේමණියද, සතුටු කරයිද, යහපන්නද, බොහෝ දෙනාට ප්‍රියද, බොහෝ දෙනාගේ හිත් ප්‍රියකරන්නේද, එබඳු වචනම කියන්නේ වේ. හිස්වූ ප්‍රලාප කථා හැර ඉන් සම්පූර්ණයෙන් වැලකුණේ, කාලයට සුදුසු කථා කරන්නේ, සිදුවූ වචනම කියන්නේ, අභීයෙන් යුක්තවූ, ධර්මයෙන් යුක්තවූ විනයයෙන් යුක්තවූ වචන කියන්නේ සුදුසු කල්හි, උපමා හා කරුණු සහිතවූ, සිමා ඇති, අභීයෙන් යුත්, නිධානයක් මෙන් සිතෙහි තැබිය යුතු වචන කියන්නේ වේ.

32. ,හෙතෙම තණ, ගස්, වැල් සිඳිම් බිඳිම් ආදියෙන් වැලකුණේ වෙයි, එකි වෙලක් වලදන්නේ රාත්‍රී භෝජනයෙන් වැලකුණේ විකාල භෝජනයෙන් වැලකුණේ වෙයි. නැටීම්, ගී කීම්, බෙර ආදිය වැඩිම්, විසුලු දැකීම් යන මෙයින් වැලකුණේ වෙයි. මල්, ගඳ, විලවුන් පැලඳීම, ඉන් සැරසීම අඩු නැත් පිරවීම අලංකාර කිරීම යන මෙයින් වැලකුණේ වෙයි, උස් අසුන් මහ අසුන් යන මෙයින් වැලකුණේ වෙයි. රන් රිදි මසු කහවණු පිලිගැන්මෙන් වැලකුණේ වෙයි. අමු ධාන්‍ය වර්ග පිලිගැන්මෙන් තොරවූයේ වෙයි. අමු මස් පිලිගැන්මෙන් තොරවූයේ වෙයි. සත්‍රින් කරුණියන් පිලිගැන්මෙන් තොරවූයේ වෙයි, එවචන් බැටවචන් පිලිගැන්මෙන් වැලකුණේ වෙයි. උරන්

කුකුළන් පිළිගැන්මෙන් වැළකුණේ වෙයි. ඇතුන්, ගවයින්, අසුන්, වෙලඹුන්, පිළිගැන්මෙන් වැළකුණේ වෙයි. කෙන්, වන්, පිළිගැන්මෙන් වැළකුණේ වෙයි. ගිහිනගේ දූත මෙහෙවරය, ගෙන් ගෙට යන මහන් මෙහෙවරය යන මෙයින් වැළකුණේ වෙයි. විකිණීම විලට ගැනීම යන මෙයින් වැළකුණේ වෙයි. තරාදියෙන් හොර කිරීම, රන් නොරන් කිරීමාදියෙන් හොර කිරීම මැනීමෙන් හොර කිරීමාදියෙන් වැළකුණේ වෙයි. හිමියන් අහිමි කිරීමාදිය සඳහා අල්ලස් ගැන්මය, උපායෙන් අනුන් රුවටීමය, යකඩ ආදි ලෝහ රන් රිදියයි අගවා වඤ්චා කිරීමය, නොයෙක් ආකාරවූ කුටිල ප්‍රයෝග යන මෙයින් වැළකුණේ වෙයි. කැපීමය, බැඳීමය, සැඟවී සිට වස්තු පැහැර ගැන්මය, ගම් නියමිතම ආදිය පැහැරීමය, බලාත්කාර කමින් වස්තු පැහැර ගැන්මය, යන මෙයින් වැළකුණේ වෙයි.

33. ,හෙතෙමේ යම්නම් කය වැසීමට තරම්වූ සිවුරෙන්ද, යැපීමට ප්‍රමාණවූ ආහාරයෙන්ද සතුටු වන්නේ වේ. ඔහු යම් යම් තැනකට යේ නම් ඒ ඒ තැනට එය ගෙන යන්නේ වෙයි. යම්සේ පසුපසෙක් යම් තැනකට පියාඹා යේ නම් ඒ සියලු තැන පියාපත් බර පමණකින් යුක්තව පියාඹා යේද, එපරිද්දෙන්ම හිඤ්ඤ තෙමේද ශරීරය වැසීමට ප්‍රමාණවූ සිවුරෙන්ද යැපීමට ප්‍රමාණවූ ආහාරයෙන්ද සතුටු වන්නේ වේ. ඔහු යම් තැනකට යා නම් ඒ ඒ තැන එය රැගෙනම යයි. හෙතෙමේ මේ උතුම් සිලයෙන් යුක්තවූයේ තම සන්තානයෙහි නිරවද්‍යවූ සෑපය විඳින්නේය.

‘ඉන්ද්‍රිය සංවරය

34. ,හෙතෙමේ, ඇසින් රූපයක් දැක එහි මහන් සටහන්⁵ සිතට ගන්නේ නැත. කුඩා සටහන්⁶ සිතට ගන්නේ නැත. වඤ්ඤ ඉන්ද්‍රියෙහි අසංවරව වසන්තනුට යමක් හේතු කොට ගෙන ලොහ ද්වේශ අකුශල ධර්මයෝ හිතට ඇතුළු වන්නාහුද, එහි සංවරය පිණිස ඔහු පිලිපදී. ඔහු තමාගේ වඤ්ඤ ඉන්ද්‍රියය රකි. වඤ්ඤ ඉන්ද්‍රියයෙහි සංවරයට පැමිණේ.

,කණින් ශබ්දයක් අසා එය නිමිති වශයෙන් ගන්නේ නොවේ. නැවත නැවත මතක්වනසේ අල්ලා ගන්නේ නොවේ. යමක් හේතු කොට ගෙන ශ්‍රෝතෙන්ද්‍රිය (කන්) අසංවරව වසන්තනුට යමක් හේතු කොට ගෙන ලොහ ද්වේශ අකුශල ධර්මයෝ උපදිද්ද ඒ ශ්‍රෝතෙන්ද්‍රියන් සංවරය පිණිස පිලිපදියි. ශ්‍රෝතෙන්ද්‍රිය රකි. ශ්‍රෝතෙන්ද්‍රියෙහි සංවරයට පැමිණෙයි.

,නාසයෙන් ගඳක් ආර්ණය කොට එය නිමිති වශයෙන් නොගනී. නැවත නැවත මතක්වනසේ සිතට නොගනී. යමක් හේතු කොට ගෙන ඝාතෙන්ද්‍රිය (නාසය) අසංවරව වාසය කරන්නනුට ලොහ ද්වේශ අකුශල ධර්මයෝ උපදිද්ද, එහි සංවරය පිණිස පිලිපදියි. ඝාතෙන්ද්‍රිය රකියි. ඝාතෙන්ද්‍රියයාගේ සංවරයට පැමිණෙයි. දිවෙත් රසක් විඳ එය අරමුණු වශයෙන් නොගනී. නැවත නැවත මතක්වනසේ නොගනී. යමක් හේතු කොට ගෙන ජිව්හේන්ද්‍රිය සංවර නොකොට වාසය කරන්නාහට ලොහ ද්වේශ අකුශල ධර්මයෝ උපදිද්ද, එහි සංවරය පිණිස පිලිපදියි. ජිව්හේන්ද්‍රිය (දිව) ආරක්ෂානරයි. ජිව්හේන්ද්‍රියයෙහි සංවරයට පැමිණෙයි. ,කයින් පහසක් ස්පඨිකොට නිමිති වශයෙන් නොගනියි. නැවත නැවත මතක්වනසේ සිතට නොගනී. යමක්

⁵ ‘ලෝහය කාමය ඇතිවන අයුරින් නොබලයි
⁶ නොමනාපය තරහව ඇතිවන අයුරින් නොබලයි

හේතු කොට ගෙන කායෙඤ්ඤා අසංවරව වාසය කරන්නහුට ලෝභ ද්වේශ අකුශල ධර්මයෝ උපදේන්ද, ඒ කායෙඤ්ඤා සංවරය පිණිස පිලිපදියි. කායෙඤ්ඤා ආරක්‍ෂාකරයි. කායෙඤ්ඤා සංවරයට පැමිණෙයි. සිහින් ධර්මාරම්භණයක් දැන නිමිති වශයෙන් නොගනී. නැවත නැවත මනක්ඛනයේ සිතට නොගනී. යම් හෙයකින් සිත අසංවරව වාසය කරන්නහුට ලෝභ ද්වේශ අකුශල ධර්මයෝ උපදේන්ද, ඒ මනිඤ්ඤා (සිත) සංවරය පිණිස පිලිපදියි. මනිඤ්ඤා රකි. මනිඤ්ඤා සංවරයට පැමිණෙයි. හෙතෙමේ මේ උතුම් ඉඤ්ඤා සංවරයෙන් යුක්තවූයේ තම සන්තානයෙහි කෙලෙසුන්ගෙන් තෙත් නොවූ සැපය විඳින්නේය.

35. 'සති සම්පජ්ජන ඛව

,හෙතෙමේ ඉදිරියට යාමෙහිද ආපසු යාමෙහිද නුවණින් යුක්තවූයේ වෙයි. ඉදිරිපස බැලීමෙහිද හැරී බැලීමෙහිද නුවණින් යුක්තවූයේ වෙයි. අත් පා හැකිලීමෙහිද දිගුකිරීමෙහිද නුවණින් යුක්තවූයේ වෙයි. සගල සිවුර හා පාත්‍ර සිවුරු දැරීමෙහි නුවණින් යුක්තවූයේ වෙයි. අනුභව කිරීමය, පානය කිරීමය, රස විඳීමය යන මෙහිද නුවණින් යුක්තවූයේ වෙයි. යැමි, සිටීමි, හිඳිමි, සැතපීමි, නිදි නොර කිරීමි, කපා කිරීමි, නිශ්ශබ්ද වීමි යන මෙහිද නුවණින් යුක්තවූයේ වෙයි.

36. 'සති සම්පජ්ජන ඛව

,උතුම්වූ මේ සිලසමූහයෙන් යුක්තවූද උතුම්වූ මේ ඉඤ්ඤා සංවරයෙන් යුක්තවූද, මේ උතුම්වූ සති සම්පජ්ජකදයෙන් යුක්තවූද, ඒ හික්‍ෂු තෙමේ කැලයද, ගහක් මූලද, පච්ඡාද, කඳුරැලිද, ගල් ගුහාද, සොහොන්ද, ඉතා දුරවූ කැලැද හිස්තැන්ද, පිදුරු ගොඩවල්ද යන මේ විවේක සේනාසන භජනය කෙරෙයි. ඔහු පසුබත් කාලයෙහි පිණිස පාන ආහාරයෙන් වැළකුණේ, පය්ඛිකය බැඳ, ශරීරය කෙලින් තබා සිත අරමුණෙහි පිහිටුවා හිඳගනියි.

37. ,ඔහු ස්කන්ධ ලෝකයෙහි ලෝභය පහකොට ලෝභ රහිත සිහින් යුක්තව වාසය කෙරේ. ලෝභයෙන් සිත පිරිසිදු කෙරේ. සිත කෙලසන්නාවූ ක්‍රොධය පහකොට, ක්‍රොධයෙන් දුරුවූ සිත් ඇතිව වාසය කරයි. සියලු සතුන් කෙරෙහි හිතානුකම්පා ඇතිව වාසය කරයි. ක්‍රොධයෙන් සිත පිරිසිදු කෙරේ. කාය චිත්ත දෙදෙනාගේ අලස බව දුරු කොට කය-සිත පිලිබඳ පහවූ අලස බව ඇත්තේ ආලෝක සංඥා ඇත්තේ, සිහි ඇත්තේ, යහපත් ප්‍රඥා ඇත්තෙක්ව ජිනම්ඨයෙන් සිත පිරිසිදු කෙරේ. නොසන්සුන්කම හා පසුතැවීම දුරු කොට, සංසිදුනු සිත් ඇතිව වාසය කෙරේ. ඇතුළත සංසිදුනු සිත් ඇත්තේ, උද්ධවචතුන්තුවයෙන් සිත පිරිසිදු කෙරේ. සැකය දුරු කොට, පහකල සැක ඇත්තේ කුශල ධර්ම විෂයෙහි ඵසේද මෙසේදැයි සැක නැතිව විචිකිච්ඡාවෙන් සිත පිරිසිදු කෙරේ.

38. 'ධ්‍යානයන් සතර

,හෙතෙම සිත කිලුටු කරන්නාවූ, ප්‍රඥාව දුච්ච කරන්නාවූ මේ පංච නිවරණයන් දුරු කොට, කාමයන්ගෙන් වෙන්වම අකුශල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්වම චිතකී සහිතවූ විචාර සහිතවූ විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති ප්‍රථම ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයිද, ,ගෘහපතියෙහි, නැවත අනිකක්ද කියමි. මහණ තෙම චිතකී විචාරයන්ගේ සංසිදීමෙන් ඇතුළත

පැහැදීම ඇති, හිතේ ඵකග බව ඇති, විතකී රහිතවූ විචාර රහිතවූ සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැප ඇති ද්විතියධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයිද,

,ගෘහපතියෙහි, නැවත අතිකක්ද කියමි. මහණ තෙම ප්‍රීතියෙහිද නොඇලීමෙන් උපෙක්‍ෂා ඇත්තේ වාසය කරයිද, සිහියෙන් යුක්ත වූයේ, නුවණින් යුක්ත වූයේ ශරීරයෙන් සුවය විඳින්නේද, ආයුර්‍යයෝ යම් ඒ ධ්‍යානයක් උපෙක්‍ෂා ඇති, සැපවිහරණ ඇත්තේයයි කියද්ද, ඒ තෘතියධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයිද,

,ගෘහපතියෙහි, නැවත අතිකක්ද කියමි. මහණතෙම සැපය දුරු කිරීමෙන්ද, දුක දුරුකිරීමෙන්ද (ධ්‍යානය ලැබීමට) පලමුවම සොම්නස් දොම්නස් දෙදෙනාගේ නැසීමෙන්, දුක් නොවූ, සැපද නොවූ උපෙක්‍ෂා සිහියෙන් පිරිසිදු බව ඇති සතරවන ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයිද,

39. 'ඥානයන් තුන

,හෙතෙමේ මෙසේ සිත ඵකගවූ කල්හි, පිරිසිදුවූ කල්හි, දිප්තිමත්වූ කල්හි, කාම හිත් රහිතවූ කල්හි, ක්ලේශයන් පහව ගිය කල්හි මෘදුවූ කල්හි, කටයුත්තට යෝග්‍යවූ කල්හි ස්ථිරවූ කල්හි, කම්පා නොවන බවට පැමිණි කල්හි, පෙර ජාති සිහි කිරීමේ ඥානය පිණිස සිත නමයි. හේ තෙමේ නොයෙක් විඳියේ පෙර විසිමි සිහි කෙරෙයි. කෙසේද යත්?, ඵක් ජාතියක්ද, ජාති දෙකක්ද, ජාති තුනක්ද, ජාති හතරක්ද, ජාති පසක්ද, ජාති දසයක්ද, ජාති විස්සක්ද, ජාති තිහක්ද, ජාති සතළිසක්ද, ජාති පනසක්ද, ජාති සියයක්ද, දහස් ජාතියක්ද, සියක් දහස් ජාතියක්ද නොයෙක් විනාශ වෙමින් පවතින කල්පයන්ද, නොයෙක් හැදෙමින් පවතින කල්පයන්ද, නොයෙක් විනාශ වන හෝ හැදෙන කල්පයන්ද, 'අසුචල් තැන වීම්, මේ නම් ඇත්තෙමි, මේ ගොත්‍ර ඇත්තෙමි, මේ පාට ඇත්තෙමි, මේ කැම ඇත්තෙමි, මේ සැප දුක් වින්දෙමි, මේ ආයුෂ කෙලවර කොට ඇත්තෙමි වීම්. ඔ මම ඵයින් වූතවූයෙමි, මෙහි උපන්නෙමි'යි මෙසේ ආකිර සහිතව, දැක්වීම් සහිතව, නොයෙක් විඳියේ පෙර ජීවිත සිහි කරයි.

38. ,ඔහු මෙසේ සිත ඵකගවූ කල්හි, පිරිසිදුවූ කල්හි, දිප්තිමත්වූ කල්හි, කාමහිත් රහිත කල්හි, කෙලෙස් පහව ගිය කල්හි මෘදුවූ කල්හි, කටයුත්තට යෝග්‍යවූ කල්හි ස්ථිරවූ කල්හි, කම්පා නොවන බවට පැමිණි කල්හි, වූති උත්පත්ති දැනගන්නා නුවණ පිණිස සිත නමයි. හේ පිරිසිදුවූ, මිනිස් ඇස ඉක්මවූ දිව ඇසින් වූතවන උපදින සත්වයන් දකී. පහන්වූද උසස්වූද ලක්‍ෂණවූද අවලක්‍ෂණවූද හොඳලොව උපදින්නාවූද නරක ලොව උපදින්නාවූද කමීයට අනුව උපදින්නාවූ සත්වයන් දකී. 'මේ පින්වත් සත්වයෝ කාය දුශ්චරිතයෙන් යුක්තවූහ. වාග් දුශ්චරිතයෙන් යුක්තවූහ. මනෝ දුශ්චරිතයෙන් යුක්තවූහ. ආයුර්‍යයන්ට ගරහන්නෝ වූහ. මිථ්‍යාදෘෂ්ටිකයෝ වූහ, මිථ්‍යාදෘෂ්ටිකර්ම සමාදන්වූවෝ වූහ. ඔවුහු මරණින් මතු සැපයෙන් පහවූ නපුරුවූ දුක්වූ නිරයට පැමිණෙත්, නැතහොත්, මේ පින්වත් සත්වයෝ කාය සුවරිතයෙන් යුක්තවූහ, වාග් සුවරිතයෙන් යුක්තවූහ, මනෝ සුවරිතයෙන් යුක්තවූහ, ආයුර්‍යයන්ට නොගරහන්නෝ වූහ. සත්‍යය අදහන්නෝ වූහ, සත්‍ය ඇදහිමි සමාදන්වූවෝ වූහ. ඔවුහු මරණින් මතු යහපත් ගති ඇති ස්වභී ලොකයට පැමිණියෝ'යි මෙසේ පිරිසිදුවූ, මිනිස් ඇස ඉක්මවූ දිව ඇසින් වූතවන උපදින සත්වයන් දකී. මෙසේ පිරිසිදුවූ, මනුෂ්‍යත්වය ඉක්ම සිටියාවූ දිවැසින්

චූතචන්තාවූද උපදේන්තාවූද පහන්වූද උසස්වූද හොඳ ලොවට ගියාවූද නරක ලොවට ගියාවූද සත්වයන් දනි.

39. ,ඔහු මෙසේ සිත එකගවූ කල්හි, පිරිසිදුවූ කල්හි, දිප්තිමත්වූ කල්හි, කාමහිත් රහිත කල්හි, ක්ලෙශයන් පහව ගිය කල්හි, මෘදුවූ කල්හි, කටයුත්තට යෝග්‍යවූ කල්හි ස්ඵිරවූ කල්හි, කම්පා නොවන බවට පැමිණි කල්හි, ආශ්‍රව කෙලෙස් පහකිරීමේ ජ්‍යෙෂ්ඨ පිණිස සිත නමයි. ඔහු මේ දුකයයි තතු ලෙස දැනගනී. මේ දුක් ඉපදීමේ හේතුව යයි තතු ලෙස දැනගනී, මේ දුක් නැති කිරීමයයි තතු ලෙස දැනගනී, මේ දුක් නැති කිරීමේ මාගීයයයි තතු ලෙස දැනගනී, මේ ආශ්‍රව ක්ලෙශයන්ගේ හේතුවයයි තතු ලෙස දැනගනී, මේ ඒ කෙලෙස් නැති කිරීමයයි තතු ලෙස දැනගනී, මේ ඒ කෙලෙස් නැති කිරීමේ මාගීයයයි තතු ලෙස දැනගනී.

,මෙසේ දන්නා දක්නා ඔහුගේ සිත කාම ආශ්‍රවය නෙරෙත්තේ මිදේ, හව ආශ්‍රවය නෙරෙත්තේ මිදේ, අවිද්‍යාශ්‍රවය නෙරෙත්තේ මිදේ. මිදුනු කල්හි මිදුනේය යන ජ්‍යෙෂ්ඨ පහල වෙයි. ඉපදීම නැති විය. උතුම් හැසිරීමෙහි වසන ලදි, කටයුත්ත කරණ ලදි, මිත් පසු මේ සඳහා කල යුත්තක් නැතැයිද දැනගනී.

,ගෘහපතියෙහි, මේ පුද්ගලතෙම තමාද නොතවන්නේ, තමන් නොතවන ප්‍රතිපදාවෙහි යෙදුනේ, අනුන්ද නොතවන්නේ, අනුන් නොතවන ප්‍රතිපදාවෙහි යෙදුනේයයි කියනු ලැබේ. හෙතෙම තමන්ද නොතවන්නේ, අනුන්ද නොතවන්නේ මේ ආත්මයෙහිම තෘෂ්ණා රහිත වූයේ, තිච්ඡේ, සිහිල් වූයේ, සෑප විදිනසුඵු වූයේ, ශ්‍රේෂ්ඨවූ ආත්මයෙන් යුක්තව වාසය කෙරේයයි, වදාලේය.

40. මෙසේ වදාල කල්හි ශාලා නම් ගම්වැසි බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතියෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කීවාහුය.

,හවන් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉතා යහපත. හවන් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉතා යහපත. හවන් ගෞතමයන් වහන්ස, යම්සේ යටිකුරුකොට තබන ලද්දක් උඩුකුරු කරන්නේ හෝ වේද, වසා තබන ලද්දක් වැසුම් හරින්නේ හෝ වේද, මංඔලාවූවෙකුට මග කියන්නේ හෝ වේද, අත්ධකාරයෙහි ඇස් ඇත්තෝ රූප දකින්නායි තෙල් පහනක් දරන්නේ හෝ වේද, මේපරිද්දෙන්ම හවන් ගෞතමයාණන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ආකාරයෙන් ධර්මය ප්‍රකාශ කරනලදි. මේ අපි හවන් ගෞතමයන් වහන්සේ සරණකොට යමු. ධර්මයද හිඤ්ඤ සංයාද (සරණ කොට යමු). හවන් ගෞතම තෙමේ අප අද පටන් දිවිහිම කොට සරණ ගියාවූ උපාසකයන්යයි දරන සේක්වා.,

ෟෟෟෟෟෟෟෟ දසවැනිවූ අපණ්ණක සූත්‍රය නිමි. (1 - 10)ආභාභාභාභා

(කඤ්ඤක සූත්‍රය, අවිඨකතාගර සූත්‍රය, සෙබසූත්‍රය, පොතලිය සූත්‍රය, පිචක සූත්‍රය, උපාලි සූත්‍රය, තුන්තුරවතිය සූත්‍රය, අහස රාජකුමාර සූත්‍රය, බහුවේදනිය සූත්‍රය, අපණ්ණක සූත්‍රය යන සූත්‍ර දසයවූ)

පණ්ණවැනි ගෘහපති වර්ගයයි